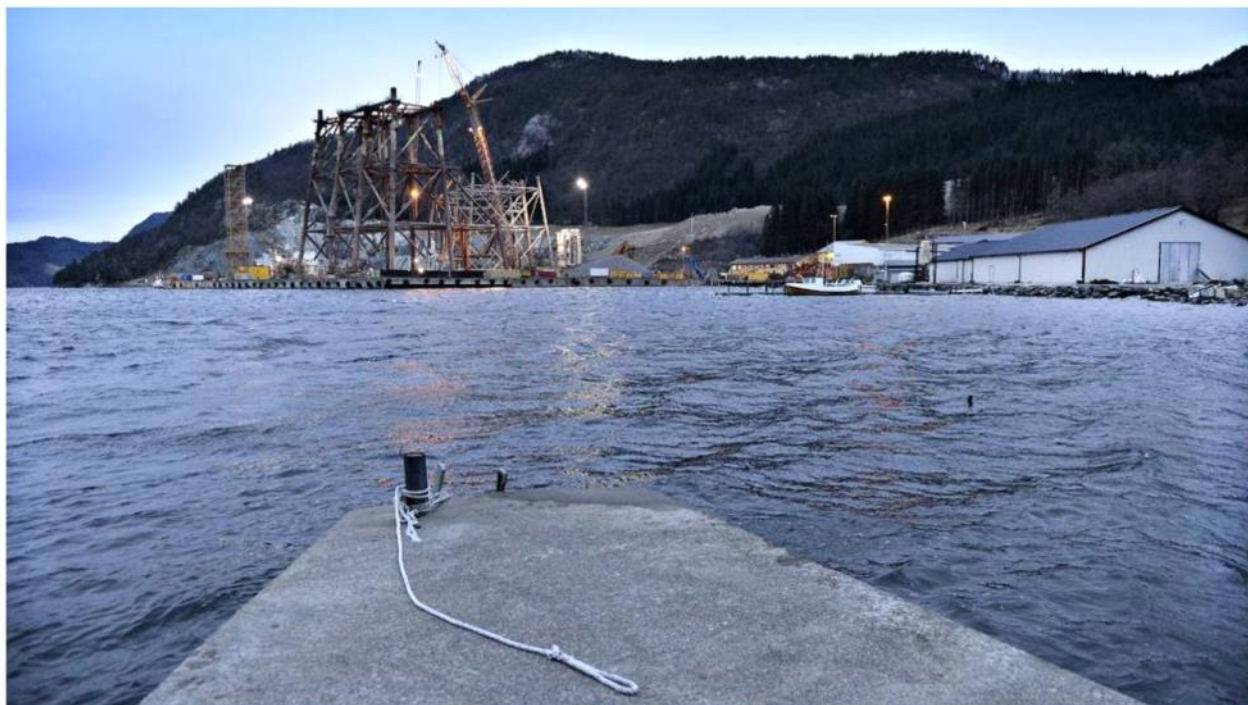

Bilag 34

Her i Vatsfjorden står striden om opphogging av gamle oljeinstallasjoner. FOTO: Pål Christensen

■Kommentar

- Hvem tar oppvasken?

Hvem skal ta kostnadene ved oppryddingen etter oljefesten? Det er egentlig dette spørsmålet det handler om i rettsaken mellom Raunes Fiskefarm og Conocophillips, skriver Aftenbladets journalist, Tor unnar Tollaksen.

Tor Gunnar Tollaksen kommentar

Publisert: 24. januar 2014 19:00 Oppdatert: 24. januar 2014 19:28

Lagre

Glede. Jubel. Flagg. Kongelig dåp. Det var 17. mai-stemming da store installasjoner var ferdigbygget eller koblet sammen i Yrkefjorden og Vatsfjorden på åtti- og nittitallet. Nå kommer oppvasken. Den er også forbundet med stor fortjeneste. Denne gang for opphoggerne. Utgiftene må skattebetalerne selv i stor del dekke, siden oljeselskapene selv kan skrive av inntil 78 prosent av utgiftene på skatten. I årene framover vil opphogging skje i stadig større omfang.

Selv om oppvasken foretas med både varmt vann og plastikkhansker, frykter lokalmiljøet i Vats forurensning til fjorden og omgivelsene.

I fem dager har Stavanger tingrett behandlet saken som Raunes Fiskefarm har reist mot ConocoPhillips. Saken har tydelig vist at det her dreier seg om mer enn en kamp mellom Raunes Fiskefarm og ConocoPhillips.

Her er også interessante juridiske problemstillinger om hvilket ansvar oljeselskapene har den dagen oljeeventyret er over. Den dagen pengemaskinene på sokkelen skal fjernes og skrotes.

Mer vil komme i framtiden. Men hvem har det overordnede ansvaret for at dette foregår rettmessig og uten merkbar forurensning i norske fjorder? ConocoPhillips' advokat Frode A. Innjord mener at petroleumssloven oppheves når installasjonene fjernes fra feltet.

Får han tilslutning for det resonnementet, er det opphoggerens ansvar når innretningene ligger på lekteren på vei til opphogging. Dermed kan det dukke opp uklare ansvarsforhold dersom lekteren

forliser på vei til land. Eller om oljeselskap inngår en kontrakt med en opphogger som går konkurs.

- Hvem står da ansvarlig?

Rettsaken har også vist at det er ukjente mengder med kvikksølv i innretningene på sokkelen og har stilt spørsmål om operatørene er klar over denne problematikken.

ConocoPhillips er det ikke i stor nok grad, om vi skal tolke deres representant i retten, Elin Rødder. Hun gjorde som antikvens Sokrates: Det eneste hun visste, var at hun ikke visste noen ting som helst. Hun verken kunne eller ville svare på spørsmål som kunne bli en del av en rettsak i neste runde.

Bildet om kvikksølv ble imidlertid litt tydeligere da direktør Bengt Hildisch i AF Decom Offshore gjorde rede for at mengdene kvikksølv fra Ekofisk var så store at selskapet så seg nødt til å inngå separate betalingsavtaler for hvor mye kvikksølv som faktisk blir tatt imot.

Kvikksølv-problematikken er mye av kjernen i saken. ConocoPhillips mener at Raunes Fiskefarm allerede i 2006 uttrykte bekymring for forurensning. Fiskefarmen på sin side mener det er nye opplysninger de tre siste årene som gjør at saken ikke kan anses som foreldet.

Dersom saken går videre, vil det i mars og april bli tatt opp om utslipp av PCB, kvikksølv og andre tungmetaller har skadet eller kan skade Vatsfjorden og omgivelsene rundt. Her strides partene. Raunes Fiskefarm er særlig bekymret for langtidsvirkningene som først vil vises om mange år.

Sigurd Knudtson har brukt tid på å slå sprekker i undersøkelsene og troverdigheten til Norsk institutt

for vannforskning, Niva. Han har blant annet trukket fram at AF Decom leser og kommenterer rapportene før de publiseres og at Niva ikke kan opptre uavhengig når de handler på vegne av opphoggeren.

Miljødirektoratet forholder seg til målingene fra Niva, som med unntak av «bekymrede nivå» i moseprøver, ikke viser stabile, alvorlige utslag i sjø.

Raunes Fiskefarms aksjonær Jakob Hatteland har brukt over 700.000 kroner på forurensningsanalyser, blant annet gjennom Molab. Disse prøvene indikerer at utslippsgrensene er overskredet.

Les også

IT entrepreneur opposes ConocoPhillips
Thinks that company knows about mercury oil scrap

I den klare kritikken 22. juli-kommisjonen kom med i sin rapport, vises det blant annet til den fragmenterte forvaltningen. Der ansvar og oppfølging forsvinner i det byråkratiske systemet.

Vitnemålet til avdelingsdirektør Signe Næmdal fra Miljødirektoratet var i så måte ingen grunn til å friskmelde forvaltningen.

Som representant for Miljødirektoratet demonstrerte hun liten kunnskap om det som skjer i Vats. Hun kunne heller ikke si om direktoratet kontrollerer Nivas arbeid. Tidligere har hun vært i disputt med Jakob Hatteland i kronikker i Teknisk Ukeblad, der hun uttalte at hun forholder seg til fakta og ikke til påstander.

Les også

-Vi skjuler ingenting

AF Decom-direktør tilbakeviser for høye utslipp i Vats, men hadde problemer med å svare for utslipp av kvikksølv.

Saken er dermed heller ikke uten prestisje. De prøvene som myndighetene velger å forholde seg til, er «fakta», mens andre analyser fra landets ledende laboratorier er «påstander».

Men dette er altså forhold som vil bli grundigere behandlet dersom Stavanger tingrett slår fast at det er grunnlag for Raunes Fiskefarm å reise erstatningssak mot ConocoPhillips.

Skjer det, vil også petroleumsloven og oljeselskapenes eventuelle ansvarsforhold for miljømessig forsvarlig avslutning av oljeeventyret bli avklart.

Nettopp det er kanskje det viktigste i denne saken.

Kjære leser

Vi vil gjerne ha engasjement, argumenter og dine synspunkter på sakene vi skriver om. Her må du identifisere deg med fullt navn. Vi er sikre på at det gjør debatten mer åpen og interessant. Les og sett deg inn i [debattreglene](#) våre før du deltar i debatten.

Vennlig hilsen Solveig Grødem Sandelson, kultur- og debattredaktør.

Legg til en kommentar ...

Publisert på Facebook også

Publisert som Karl Johan Lier (Ikke deg?)

Kommenter

Sosial tilleggsfunksjon for Facebook

- news in english

- følg oss på Twitter

- RSS feed

Olje-, råvare- og energinyheter - E24

Statoil selger andeler for nesten 9 milliarder

[Les mer](#)

USAs oljeproduksjon fortsetter å stige

[Les mer](#)

- Mineralverdi verd et femtedels oljefond på Norges havbunn

[Les mer](#)

Meninger

“ Veien til oljen under isen i Barentshavet går via vennskap med Russland.

Johan Petter Barlindhaug

“ Siden 1814 har én hendelse betydd mer enn noe annet for Norge: å finne oljen.

Gro Brækken

“ Jeg kjenner at Reve kan få meg i dårlig humør.

Svein Olav Simonsen

På forsiden nå

20:43 [Regjeringen gir seg ikke i selimport-saken](#)

20:41 [Arsenals trofé-jakt fortsetter](#)

20:29 [An e'kje goe, Bjerga](#)

20:24 [Ferguson tror ikke Liverpool kan vinne ligaen](#)

20:00 [Brunost og yoghurt forbudt i barnehagen](#)

GOP senators demand decision on Keystone XL
Republican senators on Friday asked President Bara...

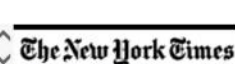
New forecast changes view on Texas' electricity crunch

Murmansk fisheries buy Arkhangelsk Trawler Fleet
The Murmansk-based Virma company acquires the Arkh...

Yoho sells Montney assets for \$87.7 million
CALGARY — Shares in Storm Resources Ltd. and...

BP Still Struggling to Put Gulf Spill Behind It
Robert W. Dudley, the chief executive, says BP is ...

Wood Group Kenny wins Bonaparte contract
Wood Group Kenny (WGK) has been awarded a multi-mi...